

گزارش تفسیری مدیریت

روایت تحلیلی عملکرد و وضعیت شرکت

نویسندگان:

وحید احمدیان

میثم حامدی

سرشناسه	: احمدیان، وحید، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدید آور	: گزارش تفسیری مدیریت : روایت تحلیلی عملکرد و وضعیت شرکت / نویسندگان وحید احمدیان، میثم حامدی.
مشخصات نشر	: تهران: ترمه، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۶ ص
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۶۹۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: با حمایت مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار.
عنوانی دیگر	: روایت تحلیلی عملکرد و وضعیت شرکت.
موضوع	: سازمان بورس اوراق بهادار - حسابرسی Securities and Exchange Organization -- Auditing
موضوع	: شرکتها -- امور مالی - مدیریت Corporations -- Finance -- Management
موضوع	: سرمایه گذاری - حسابداری Investments -- Accounting
موضوع	: سرمایه گذاری - مدیریت Investments -- Management
شناسه افزوده	: حامدی، میثم، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	: سازمان بورس اوراق بهادار، مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی Securities and Exchange OrganizationDepartment of Research, Development and Islamic Studies
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ گ ۴ الف ۲۶ HG
رده بندی دی سی	: ۶۵۸/۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۶۱۶۰۲

نام کتاب:	 گزارش تفسیری مدیریت
نویسندگان:	 وحید احمدیان - میثم حامدی
صفحه آرای:	 انتشارات ترمه
طراح جلد:	 روجا غمگسار
نوبت چاپ:	 چاپ اول ۱۳۹۷
ناشر:	 انتشارات ترمه
تیراژ:	 ۵۰۰ نسخه
چاپ و صحافی:	 منصور
قیمت:	 ۲۵۰,۰۰۰ ریال
شابک:	 ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۶۹۷-۱

آدرس ناشر: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۱۶ طبقه دوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۶۱۷۶۹-۶۶۹۶۱۸۰۴

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستانها: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۸۶، طبقه اول، واحد ۴

تلفن: ۶۶۹۵۷۰۲۱-۶۶۴۸۱۵۱۴

فکس: ۶۶۹۵۷۱۲۰

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وبسایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

www.termehbook.ir Info @ termehbook.ir

بایست به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله‌ی مولف، مترجم و ناشر است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست موجب رواج بی‌اعتنایی در جامعه و بروز بی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت [چاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی] بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

پیشگفتار

افشای کامل، متوازن و به موقع شرکت‌های پذیرفته شده، برای سلامت بنگاه‌ها و بازارهای مالی، اقتصادهای پایدار و رقابتی و همچنین برای رفاه جوامع ملی و بین‌المللی ضروری است. سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار (IOSCO) اذعان دارد که اولین دلیل منطقی برای نظام‌های افشای شرکتی عبارت است از «محافظت از سرمایه‌گذاران، حصول اطمینان از اینکه بازارها منصفانه، کارا و شفاف عمل می‌کنند و کاهش ریسک فراگیر». علیرغم اینکه گهگاه، مبنای منطقی و مزایای ویژه نظام‌های افشای شرکتی مورد سؤال قرار می‌گیرد، اما اکثر کشورهای پیشرفته مقرراتی را وضع نموده‌اند که شرکت‌های پذیرفته شده را ملزم می‌دارد تا هم به صورت ادواری و هم بر مبنای مستمر، گزارشی از وضعیت و عملکرد خود ارائه نمایند.

هدف گزارشگری مالی، فراهم کردن اطلاعات مالی درباره واحد گزارشگر است که برای سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر بستگان بالفعل و بالقوه در اتخاذ تصمیمات مرتبط با تأمین منابع برای واحد تجاری سودمند باشد. صورتی مالی بر مبنای حسابداری، بسیار جابجوب‌محور هستند و آنچه گزارش می‌شود، تنها بخشی از ابعاد مختلف کاری واحد گزارشگر است. یک واحد تجاری، به هنگام تولید ثروت و انجام عملیات معمول خود، در فعالیت‌هایی وارد می‌شود که محدود به فرایند حسابداری نیستند.

امروزه، درخواست‌های جدی برای ایجاد نوآوری در نحوه ارائه اطلاعات مالی و غیرمالی وجود دارد؛ به گونه‌ای که از رویکردهای مبتنی بر ارائه اطلاعات تسلی و به موقع حمایت می‌شود. از طرفی، اینگونه به نظر می‌رسد که گزارش‌های استاندارد شده حسابداری، تنها نمی‌توانند نیازهای سرمایه‌گذاران و سهامداران قرن بیست و یک را، به ویژه در پرتو بحران مالی جهانی، تأمین کنند. با چوب مفهومی تهیه شده توسط هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) نیز تأکید می‌کند که صورتی مالی، به خودی خود در جهت برآورده‌سازی هدف گزارشگری مالی کافی نیستند.

به منظور پل زدن فاصله بین هدف گزارشگری مالی و آنچه که از صورت‌های مالی قابل دستیابی است، لازم است شرکت‌ها اطلاعات اضافی فراهم آورند که توضیح‌دهنده روندها و عوامل اصلی زیربنایی توسعه، عملکرد و وضعیت آنها باشد. در پاسخ به این موضوع، گزارش «تجزیه و تحلیل مدیریت» (MD&A) مقرر شده در ایالات متحده و قواعد مرتبط با گزارش «تفسیری مدیریت» که اخیراً توسط هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IASB) مورد بحث و بررسی قرار گرفته است، هر دو ارائه اطلاعاتی که متمم و مکمل اطلاعات موجود در صورت‌های مالی شرکت‌ها باشد را ضروری می‌دانند. گزارش از این نوع، فراهم آورنده شرايطی است که بدان وسیله مدیریت می‌تواند به توصیف دستاوردهای شرکت، به ویژه آن مواردی که به واسطه استانداردهای حسابداری

از صورت‌های مالی کنار گذاشته‌اند، بپردازد. این رویه افشا، قادر به شکل‌دهی و تأثیرگذاری بر انتظارات استفاده‌کنندگان در خصوص شرکت گزارشگر می‌باشد. اطلاعات گزارش تفسیری مدیریت، در قالب داده‌های کمی، شرح و توضیحات، تصاویر، جدول‌ها و نمودارها ارائه می‌شوند و باید قابل فهم، تحلیل‌محور، مربوط و به طور خاص، آینده‌محور باشند. جدیدترین گزارش در خصوص موضوع آینده گزارشگری مالی که از جانب شش شرکت حسابرسی بزرگ منتشر شد، بر اهمیت چنین گزارش‌هایی تأکید می‌کند.

دستورالعمل اجاز افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس که اصلاحات آن در سال ۹۶ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید، ارائه گزارش‌های تفسیری مدیریت سالانه و میان‌دوره‌ای را الزامی کرده است. از طرفی، جز ضوابط و راهنمای عملیاتی که از طرف سازمان بورس برای تهیه این گزارش ارائه شده است، منابع بسیار کمی وجود دارد که به گزارش‌های روایتی و به‌طور خاص، گزارش تفسیری مدیریت پرداخته باشد. از این رو، نیاز به منبعی که به‌طور کامل و در قالب مثال‌هایی به محتوای گزارش تفسیری مدیریت بپردازد، احساس می‌شود. کتاب حاضر، بر مبنای دستورالعمل‌های موجود در کشورهای مختلف، گزارش‌ها و تحلیل‌های پیشنهادی این دستورالعمل‌ها و گزارش‌های ارائه شده توسط شرکت‌های فعال در بازار بورس و اوراق بهادار این کشورها تهیه شده است. در این کتاب تلاش شده است تا تمام جنبه‌های دستورالعمل‌های موجود بررسی و تشریح شود و از جامع‌ترین گزارش‌های شرکت‌ها که توسط نهادهای ناظر به آنها استناد شده بود، بهره گرفته شود. این کتاب با ارائه مثال‌های فرضی ارائه شده تا نحوه گزارش‌دهی تحلیلی مدیریت شرکت به سهامداران و سرمایه‌گذاران را به تصویر بکشد. نویسندگان کتاب امیدوارند تا با ارائه چنین کتابی، شرکت‌ها و استفاده‌کنندگان از گزارش‌های مالی، ضمن اشراف نسبت به آنچه به باید در گزارش تفسیری مدیریت ارائه شود، گزارش‌های دقیق و کاملی در اختیار سهامداران و سرمایه‌گذاران قرار دهند.

وحید احمدیان

میثم حامدی

فهرست مطالب

فصل اول. ساختار مفهومی گزارش تفسیری مدیریت

۱	مقدمه
۲	اهمیت سایر اطلاعات
۴	گزارش تفسیری مدیریت (MC) چیست؟
۷	هدف گزارش تفسیری مدیریت
۱۰	استفاده‌کنندگان گزارش تفسیری مدیریت
۱۱	ویژگی‌های گزارش تفسیری مدیریت «با کیفیت»
۱۳	اصول تهیه و آماده‌سازی گزارش تفسیری مدیریت
۱۳	۱. مکمل و متمم صورت‌های مالی
۱۳	۲. ارائه اطلاعات از دیدگاه مدیریت
۱۴	مفهوم مدیریت
۱۵	۳. جهت‌گیری نسبت به آینده
۱۷	ویژگی‌های کیفی گزارش تفسیری مدیریت
۱۸	۱. قابل فهم بودن
۱۹	۲. مربوط بودن
۲۰	تمرکز بر اطلاعات با اهمیت
۲۱	۳. قابل اتکا بودن
۲۲	۴. قابلیت تأیید
۲۳	۵. قابلیت مقایسه
۲۵	قابلیت مقایسه در طول زمان
۲۶	اطلاعات آینده‌نگر
۲۹	نکات مهم در ارائه اطلاعات آینده‌نگر
۳۰	سلب مسئولیت از طریق تأکید بر عدم قطعیت جملات آینده‌نگر در «گزارش تفسیری مدیریت»
۳۲	جمع‌بندی فصل

فصل دوم. محتوای گزارش تفسیری مدیریت - مقدمه

۳۳	چارچوب افشای گزارش تفسیری مدیریت
۳۵	محتوای گزارش تجزیه و تحلیل مدیریت

محتوای گزارش تفسیری مدیریت	۳۶
----------------------------	----

فصل سوم. ماهیت کسب‌وکار

مقدمه	۴۳
ماهیت کسب و کار	۴۳
جمع‌بندی فصل	۷۰

فصل چهارم. اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف

مقدمه	۷۱
چشم‌اندازهای شرکت در سال‌های آتی	۷۱
جمع‌بندی فصل	۹۱

فصل پنجم. مهم‌ترین منابع، ریسک‌ها و روابط

مقدمه	۹۳
نقدینگی	۹۴
منابع تأمین سرمایه	۹۹
ترتیبات برون‌ترازنامه‌ای	۱۰۳
روابط	۱۰۵
معاملات با اشخاص وابسته	۱۰۶
ریسک‌ها	۱۰۹
ابزارهای مالی	۱۲۷
جمع‌بندی فصل	۱۳۲

فصل ششم. نتایج عملیات و چشم‌اندازها

مقدمه	۱۳۳
اطلاعات منتخب صورت‌های مالی	۱۳۴
اطلاعات آینده‌نگر	۱۵۷
پروژه‌های تکمیل نشده	۱۶۹
تغییر در رویه‌های حسابداری از جمله اتخاذ یک رویه جدید برای اولین بار	۱۷۴
جمع‌بندی فصل	۱۸۴

فصل هفتم. مهم‌ترین معیارها و شاخص‌های عملکرد

۱۸۷	مقدمه
۱۸۷	شیوه ارائه معیارها و شاخص‌های عملکرد
۱۹۷	جمع‌بندی

فصل هشتم. پیاده‌سازی و اجرا

۱۹۹	مقدمه
۱۹۹	گزارش تفسیری مدیریت و افشای مستمر
۲۰۰	الزامات گزارش تفسیری مدیریت «میان‌دوره‌ای»
۲۰۳	معیار، معیار محلی گزارشگری
۲۰۸	تراکنش‌های ارز خارجی
۲۰۹	هزینه‌ها و ذخایر اکتسابات
۲۱۰	نام‌های تجاری (برندنام) بولدر در داخل شرکت
۲۱۰	نیروی کاری استخدام شده
۲۱۱	نظارت بر قابلیت اطمینان و افشای به موقع اطلاعات
۲۱۲	مسئولیت مدیران
۲۱۴	حسابرسی گزارش تفسیری مدیران
۲۱۹	جمع‌بندی فصل

۲۲۱	پیوست ۱. گزارش تفسیری مدیریت در صنعت بانکداری و بیمه
۲۳۱	پیوست ۲. ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت
۲۴۵	پیوست ۳. راهنمای بکارگیری «ضوابط گزارش تفسیری مدیریت»
	پیوست ۴. رهنمود نحوه اظهارنظر حسابرس مستقل در گزارش حسابرسی
۲۶۹	به گزارش تفسیری مدیریت طبق استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۷۲۰
۲۷۷	منابع